

Voluit

Bartiméus: fonds

Dank u
wel

Drie dochters met
retinitis pigmentosa:

**‘We weten
dat hun zicht
eindig is.’**

Met de Slimme
Rollator beter mobiel

Dit hebben we samen
met u bereikt in 2021

‘Bijzondere verhalen
van donateurs maken
mijn werk zo mooi.’

Voluit magazine is een uitgave van:

Bartiméus Fonds
Postbus 999
3700 AZ Zeist
info@bartimeusfonds.nl
030 693 50 50
bartimeusfonds.nl

Wilt u bijdragen?
U kunt uw gift overmaken op:
IBAN NL05 ABNA 05 26 26 26 21
o.v.v. Voluit juli 2022
Of scan deze QR-code om
online te doneren:

Jaargang 23 – editie 1 – 2022

Vaker op de hoogte blijven?
Meld u aan voor onze e-nieuwsbrief
op bartimeusfonds.nl.
Of volg ons op social media:

Oplossing sudoku:

1	2	4	3
4	3	2	1
3	4	1	2
2	1	3	4

05 Persoonlijk
Drie zusjes met een oogaandoening. Hoe gaat het gezin daarmee om?

10 Donateur aan het woord
Elzemiek verraste de kleuters van Bartiméus met de eerste 1000 COBLO stenen.

14 Onze inspiratie
Als medewerkster donateur-service is Rosita de stem achter het Bartiméus Fonds.

18 Projectnieuws
'100% Recreatie' helpt ondernemers om hun locatie beter toegankelijk in te richten.

20 Resultaten
Dit hebben we samen met u bereikt in 2021.

22 Innovatie
Barti-mat en Slimme Sok? Wetenschappelijk onderzoek stond aan de basis.

28 Project in beeld
Meer bewegingsvrijheid met de Slimme Rollator.

32 Koken met
Maak ook de lekkere, gezonde wraps van Hemmie, Jan en André!

36 Bartiméus in het kort
'Ik leer gaag nieuwe dingen.' Hans laat zijn werkplek bij Werkplaats Boschwijk zien.

Dank u wel voor uw steun

Wat kunnen wij u in deze Voluit weer veel moois laten zien. Van wetenschappelijk onderzoek dat de basis vormt voor praktische hulpmiddelen, tot een tuinkas voor de bewoners van Bartiméus in Ermelo, en toegankelijke dagjes uit. Stuk voor stuk projecten die veel betekenen voor mensen met een visuele beperking. Projecten die we dankzij úw bijdrage mogelijk kunnen maken. Dank u wel voor uw steun!

Daarnaast vertellen mensen die slechtziend of blind zijn hun persoonlijke, indrukwekkende verhalen. Ook kwamen er weer donateurs in actie, hartverwarmend!

Ons event '100% Bartiméus Live!' in mei jl. is een ander mooi hoogtepunt. Geweldig om veel van onze donateurs, vrijwilligers, relaties en collega's weer in het echt te ontmoeten. Onze ambassadeur Bert van Leeuwen neemt u in zijn column graag mee terug naar deze feestelijke én inspirerende middag – een samenzijn in het teken van 100% leven!

Ik wens u veel leesplezier!

Joeke van der Mei
directeur

Persoonlijk

‘Het is fijn dat onze meiden door experts worden gevolgd.’

Lieneke Hogervorst is moeder van Fiene (12), Iefke (10) en Lenne (7). Alle drie hebben zij de erfelijke, progressieve oogaandoening retinitis pigmentosa (RP). Ze verliezen langzaam hun zicht. ‘Maar we laten RP niet onze levens bepalen. Mede dankzij Bartiméus krijgen onze dochters wat ze nodig hebben.’

‘Het begon allemaal met onze middelste dochter Iefke. Toen ze 1,5 jaar oud was, hadden we al het idee dat ze slecht zag’, vertelt moeder Lieneke. ‘Als er een tv-programma op stond, ging Iefke er pal voor staan. Tijdens het lezen

zat ze met haar neus in het boekje. Er waren signalen, maar we dachten dat ze – net als haar zus – gewoon een bril nodig zou hebben.’

Slechte oogtestresultaten

‘Toen ze drie jaar was, hebben we

een test aangevraagd bij het consultatiebureau', vervolgt Lieneke. 'Iefke kwam slecht uit de oogtestjes. We werden doorverwezen naar een oogarts. Die ontdekte veel pigment op het netvlies. Iefke kreeg aanvullend ERG netvliesonderzoek bij Bartiméus en daaruit volgde al snel de diagnose retinitis pigmentosa. Iefke bleek maar 10 tot 20 procent te zien. Vanaf dat moment ontvingen we direct begeleiding van Bartiméus. Thuis volgde een orthopedagoog haar ontwikkeling en op de speelzaal werd met haar juffen overlegd waarop gelet moest worden.'

“

In het begin waren we erg verdrietig.

Lieneke, moeder van Fiene, Iefke en Lenne

Drie keer retinitis pigmentosa

Iefke kwam ook onder controle bij het AMC. Lieneke: 'We ontdekten dat je bij RP in eerste instantie nachtblind wordt. Toen gingen er alarmbellen af voor onze oudste

dochter Fiene. Van jongs af aan was ze wat onhandig in het donker. Dus we hebben ook voor haar het netvliesonderzoek aangevraagd. Daaruit bleek dat Fiene ook RP heeft.'

Inmiddels was ook de derde dochter in het gezin Hogervorst geboren; Lenne. 'Ook zij had moeite met zien in het donker. Mijn man Dave en ik hebben lang gedacht: het zou toch niet waar zijn. Er was zo weinig kans dat onze dochters alle drie RP zouden hebben. Maar uit onderzoek bleek dat ook Lenne's netvlieslaag verdund was. En dat dus ook zij het heeft.'

Hoe is het nu?

Lieneke: 'Iefke, onze middelste dochter, heeft de ergste klachten. Zij heeft echt vlekken in haar zicht. Positief is wel dat Iefke vaardigheden heeft ontwikkeld om 30 tot 40 procent zicht te behalen. Haar ogen zullen nooit beter worden, maar dankzij haar concentratie kan ze in een vertrouwde omgeving toch redelijk zien. Ook in het regulier onderwijs komt ze goed mee, met de juiste hulpmiddelen.'

'We merken bij Fiene dat haar gezichtsveld smaller wordt. Ze struikelt vaker of ze stoot haar hoofd. De metingen laten een achteruitgang in haar zicht zien. Maar het kan ook weer stabiliseren. Lenne draagt alleen een bril. Als bij haar grote zussen geen RP was geconstateerd, waren we er pas later achter gekomen.'

Race tegen de klok

In Nederland hebben ruim 5.000 mensen een erfelijke oogziekte. Vaak ontstaan klachten al op jonge leeftijd. Onderzoekers denken dat het defecte gen gerepareerd kan worden met gentherapie. Lieneke: 'Onze oogarts is overtuigd dat die innovatieve gentherapie er komt. Maar de vraag is wanneer. De ziekte is progressief, dus als onze dochters hun zicht eenmaal verloren hebben, heeft gentherapie voor hen geen zin meer. Het voelt als een race tegen de klok.'

Hoe gaan jullie ermee om?

'We zijn met elkaar in dit ziekteproces gegroeid. In het begin waren we erg verdrietig. Maar we laten RP onze levens niet bepalen. De meiden gaan naar het reguliere onderwijs. Ze zitten op turnen,

“

Als een kind minder goed ziet, heeft dat invloed op het opgroeien.

Dita, ambulant begeleider

ballet, paardrijden, zwemmen. Ze lezen graag en hebben een e-reader waarmee ze de letters kunnen vergroten. En we halen geld op voor onderzoek naar gentherapie met de Walk4Light, een avondvierdaagse in het donker.'

Ambulante begeleiding

Fiene en Iefke zijn onder controle bij het Diagnostisch Centrum van Bartiméus. Het gezin ontvangt ambulante begeleiding van Dita Rijnveld. Dita: 'Als een kind minder goed ziet, heeft dat invloed op alle facetten van het opgroeien. Ik ondersteun ouders en geef adviezen over al die aspecten. Iedere leeftijd roept zijn eigen vragen op. Van het aanleren van praktische vaardigheden tot het aangaan van vriendschappen. We voeren heel praktische gesprekken,

bedenken oplossingen en oefenen ook veel. Bijvoorbeeld zelfstandig naar school fietsen; wat zijn de grenzen en waar moet onderweg op gelet worden? Fiene maakt bijna de stap naar het voortgezet onderwijs. We oefenden de fietsroutes naar beide scholen die in beeld waren. Die route kan een belangrijke rol spelen in de beslissing welke school ze kiest.’

Berusting

Lieneke vult aan: ‘Het is fijn dat de kinderen door experts worden gevolgd. Alles wat we voor onze meiden kunnen doen, doen we nu. Daar vind ik berusting in. We kunnen niet alles oplossen, maar ze krijgen wat ze nodig hebben.’

Obstakels overwinnen

‘Wat het de meiden oplevert is

heel veel flexibiliteit en leren omgaan met obstakels’, zegt Lieneke. ‘Tegenslag wordt tegenwoordig zo snel voor kinderen weggepoetst. Onze meiden leren dat het leven obstakels kent - en dat je die kunt overwinnen. Ik weet zeker dat uit deze situatie drie heel flexibele kinderen komen die een mooie toekomst tegemoet gaan. We leven ook wat meer in het

moment. Zo gaan we deze zomer vijf weken op reis door Europa. Ingegeven door het feit dat onze dochters die nieuwe werelden nu allemaal nog kunnen ontdekken en zien. We weten dat hun zicht minder wordt of eindig is. Alles wat ze nu nog zien, slaan ze op en kunnen ze later altijd terughalen als herinnering.’

‘Ik wil iets doen voor kinderen met een visuele beperking.’

In maart was onze donateur Elzemiek van Berkel op bezoek bij de school van Bartiméus in Zeist. Samen met haar zoon Lars verraste ze juf Mariska en haar kleuters met de eerste 1000 COBLO stenen. Met deze magnetische bouwstenen kunnen kinderen mét en zonder visuele beperking samen spelen.

Elzemiek is al jaren vertrouwd met Bartiméus. ‘Toen mijn zoon Lars een paar weken oud was, merkten mijn man en ik dat er iets aan de hand was met zijn zicht. We lieten het nakijken bij het consultatiebureau, de huisarts en de oogarts,

maar niemand kon ons vertellen wat er aan de hand was. In het Diagnostisch Centrum van Bartiméus kregen we gelukkig antwoord: Lars is slechtziend door een zeldzame, erfelijke aandoening. Inmiddels is hij zes

jaar en krijgt hij ambulante begeleiding van Bartiméus. Ik wil graag iets doen voor kinderen met een visuele beperking. Vandaar dat ik 25 dozen magnetische COBLO stenen heb gedoneerd aan de leerlingen van Bartiméus.’

Zelf bouwen

Elzemiek ontdekte de mogelijkheden van magnetische bouwstenen toen ze met haar gezin in Amerika woonde: ‘Lars speelde er met veel plezier mee. De stenen klikken via magneetjes aan elkaar. Dit helpt kinderen met een visuele beperking om zelf te bouwen. En voor kinderen die kunnen zien is het ook uitdagend speelgoed. Lars zijn broer en zus waren er ook gek op.’

Vrij spelen

‘Weer terug in Nederland ontdekte ik dat dergelijke stenen hier niet verkrijgbaar waren. Ik had altijd al een ondernemerswens, dus besloot ik om een Nederlandse

uitvoering op de markt te brengen. En zo werden de CONstructie BLOkken ofwel COBLO stenen geboren: grote, kleurrijke bouwstenen met veilige, sterke magneten. COBLO staat voor spelen zonder vooraf opgelegde spelpatronen, zodat bij kinderen de fantasie en creativiteit worden geprikkeld. COBLO wil kinderen zolang mogelijk kinderen laten zijn, die zich met veel lol optimaal kunnen ontwikkelen door het vrije spel.’

Spaaractie Bartiméus Onderwijs

Naast de donatie van 25 COBLO dozen is Elzemiek een spaaractie gestart. ‘Bij elke verkochte bouwdoos gaat één COBLO bouwsteen naar Bartiméus Onderwijs. Zo kan Bartiméus speelgoeddozen bij elkaar sparen voor leerlingen in de onder- en bovenbouw, en voor leerlingen in het regulier onderwijs die ambulante begeleiding krijgen.’

Meer weten over de COBLO stenen? Kijk op coblo.nl of scan de QR-code.

Dit maken we mogelijk, samen met u!

Met uw steun zetten we ons in voor projecten die het leven van mensen met een visuele beperking verrijken. Een kleine greep uit wat we samen met u mogelijk maken:

Opening inclusief Zintuigenbos

In april is in Almere het inclusief Zintuigenbos geopend. Dit bos is ook toegankelijk voor mensen met een visuele beperking. In het bos staan bordjes met teksten in contrast en in brailleschrift. Er zijn vijf 'boskamers', elk gericht op één van de zintuigen: voelen, ruiken, proeven, horen en zien. Zo is er een voeltafel en groeien er eetbare planten waar bezoekers van kunnen proeven.

Nieuwe kas in Ermelo

Lekker tuinieren, plantjes water geven en tussendoor even zitten. Enkele bewoners van het Henriette van Heemstra Huis en de woningen Datura en Lantana vinden dit heerlijk. De nieuwe kas staat dichtbij de dagbesteding, in de nabijheid van begeleiders. Ook zijn er een waterpunt en elektra geplaatst. Zo is de kas nog toegankelijker en gemakkelijker in gebruik.

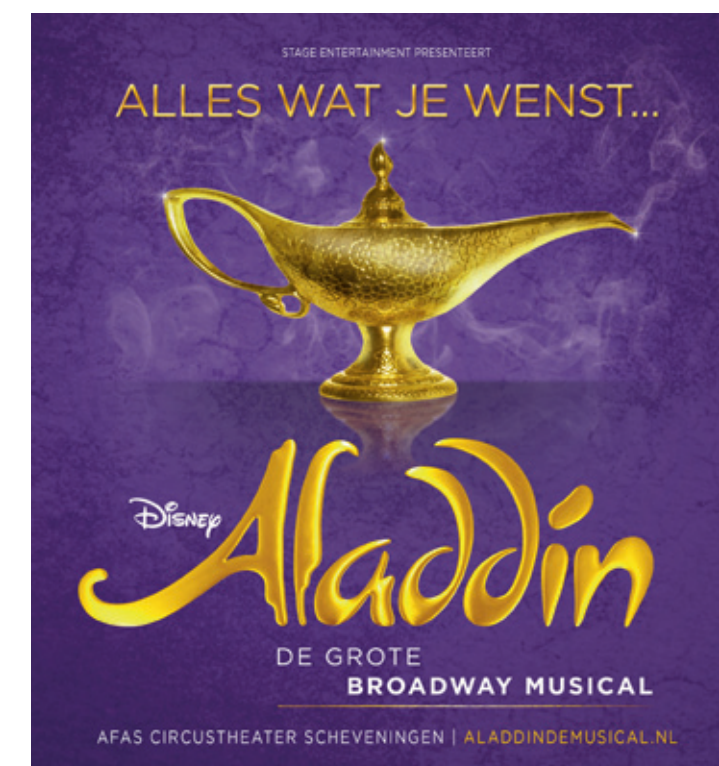
Bewoner Bert is graag bezig in de nieuwe kas.

Nu ook audiodescriptie voor musicals

Vanaf 6 juli kunnen mensen met een visuele beperking ook genieten van musicals. Dankzij audiodescriptie via de Earcatch app, uniek in de wereld! De lancering is eveneens op 6 juli, bij Disney's Aladdin in het AFAS Circustheater in Scheveningen. Meer weten? Scan de QR-code:

EARCATCH

“Bijzondere verhalen van donateurs maken mijn werk zo mooi.”

Wat inspireert ons om alles uit de kast te halen, zodat mensen met een visuele beperking voluit kunnen meedoen in onze samenleving? Dit keer Rosita van Oostenbrugge. Al 13 jaar lang is zij, als medewerkster donateurservice, de stem achter het Bartiméus Fonds.

‘Ik ben het eerste aanspreekpunt voor mensen die contact opnemen met het Bartiméus Fonds.

Daarnaast doe ik de administratie en heb ik veel contact met donateurs. Dat zijn veelal mensen die erg begaan zijn met Bartiméus. Omdat ze bijvoorbeeld een familielid of buurkindje hebben dat blind is. Hun beweegredenen delen ze vaak met mij. Dat vind ik het mooiste aan mijn werk’, vertelt Rosita.

Persoonlijk contact

‘Soms bellen mensen met een korte vraag, maar dan ontstaat er een heel leuk gesprek. Dan word ik bedankt dat ik even de tijd voor ze nam. Of iemand heeft een brief

“

Het contact met donateurs is vaak heel persoonlijk.

ontvangen met mijn naam eronder en belt ons. Dan beantwoord ik de telefoon en hoor ik: goh, u bent het echt! Mensen verwachten tegenwoordig nauwelijks meer echte personen te spreken als ze een organisatie bellen. Daar ligt onze kracht. We zijn een kleine organisatie met korte lijntjes. Daardoor is het contact intern en met donateurs heel persoonlijk.

Vooraf met de mensen die ons heel trouw – jaar in jaar uit – steunen.’

De Nederland Kalender

Eén van de drukste perioden in het jaar voor Rosita, is de tijd waarin de Nederland Kalender naar donateurs wordt gestuurd. ‘De kalender ontvang je bij een gift vanaf € 20,-. Hij gaat naar alle delen van de wereld. Ontvangers sturen hem door naar Nieuw-Zeeland, Australië, Amerika, Zuid-Afrika. Ik vind het een erg leuke tijd. Mensen ontvangen de kalender soms al 20 jaar en bellen dan enthousiast op dat hij weer zo mooi is.’

Bijzondere donaties

Rosita hoort vaak de bijzondere verhalen achter donaties. Van ouders die acties opzetten voor hun slechtziende kind, tot mensen die het donateurschap overnemen van overleden (groot)ouders. ‘Eén zo’n voorbeeld is een mevrouw die mij belde dat haar hulp in de huishouding graag wilde doneren aan het Bartiméus Fonds. De dame was een vluchteling die zo dankbaar was dat ze in Nederland was, dat ze graag geld aan een goed doel wilde geven om iets terug te doen. Ze heeft ook de kalender ontvangen. Dat soort verhalen blijft me bij.’

Kun je spelen als je blind bent?

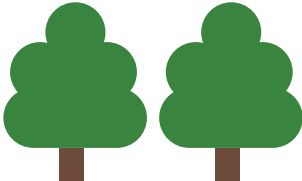
Zeker wel! Bijvoorbeeld met COBLO. Deze bouwstenen klik je via magneetjes aan elkaar. Dat is voor blinde kinderen superhandig. Zo kunnen zij ook lekker bouwen!

Win-actie!

Wil jij een doos COBLO winnen? Los de rebus op en maak kans! Wil je meedoen? Vraag dan je ouders of verzorgers om de oplossing vóór 31 juli te e-mailen naar: info@bartimeusfonds.nl.

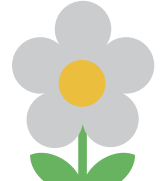

m=uw

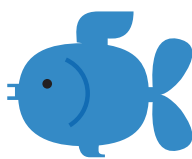

s=t

co+

-em

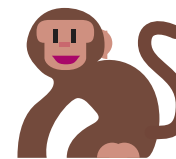

-v

t=up

g+

p=f.

Wist je dat?

Hoe herkennen blinde kinderen andere mensen?

Aan iemands stem. Iedereen heeft een andere stem! Wel moet iemand die slechtziend of blind is vaak even wennen aan nieuwe stemmen, en zal hij of zij je niet altijd direct herkennen. Gewoon veel praten!

Kunnen mensen met een visuele beperking zelf koken?

Ja hoor. Hiervoor zijn allerlei hulpmiddelen. Er bestaan pratende magnetrons, grote kookwekkers en nog veel meer keukenhulpjes. Ook kunnen mensen met een visuele beperking groente schillen en snijden door te voelen. En rammelt het deksel van een pan op het vuur? Dan kookt het water!

1	2	4	
			1
3			2
			4

Barts sudoku Zo begin je:

In elk hokje moet het cijfer 1, 2, 3, of 4 komen te staan. Je vult alle lege hokjes in met het juiste cijfer, zodat in elke rij en elke kolom de cijfers 1 tot en met 4 precies één keer voorkomen, maar ook in elk vierkant. (Kijk voor de oplossing op pagina 2).

Lekker een toegankelijk dagje uit?!

Samen erop uit, heerlijk! Maar wat nu als het pretpark waar je bent, slecht toegankelijk is? Ontspannen een dagje uit is geen vanzelfsprekendheid als je slechtziend of blind bent. Het project '100% Recreatie' helpt ondernemers om hun locatie toegankelijker in te richten.

Rob Verberne is een van de projectadviseurs toegankelijkheid bij Stichting Accessibility, onderdeel van Bartiméus. Hij adviseert dierentuinen, pretparken, vakantieparken en ook theaters over toegankelijkheid. 'Veel ondernemers zijn hier nog niet actief mee bezig. Daar willen we verandering in brengen. Want recreatie draagt bij aan de fysieke en psychische gezondheid van mensen.'

Met audiodescriptie geniet ook Kirsty van de dierentuin.

Aanpak

Rob: 'Ervaringsdeskundigen testen eerst de toegankelijkheid van een park. Ook voeren we een technische scan uit. Vervolgens maken we van de huidige situatie een rapport en geven we aanbevelingen voor het verbeteren van de toegankelijkheid. Recreatie-ondernemers kunnen hier direct mee aan de slag.'

Groot verschil

'Kleine aanpassingen maken al een groot verschil voor bezoekers met een visuele beperking. Denk aan obstakelvrije paden, het aanbieden van audiodescriptie en de juiste bejegening door het personeel. En belangrijk voor ondernemers: hoe toegankelijker het park, hoe meer mensen het bezoeken!'

Meer info: accessibility.nl

Samen voor een prachtig resultaat: Google Home

Wat hebben wij in 2021, mede dankzij úw steun, bereikt voor mensen met een visuele beperking? Dat leest u in ons jaaroverzicht op pagina 20 en 21. Remke Brand, hoofd programma's, licht graag een resultaat uit dat haar na aan het hart ligt.

'Een prachtig resultaat uit 2021 vind ik het Google Home project', vertelt Remke. 'Dankzij bijdragen van donateurs konden bewoners van Bartiméus Google Home testen in hun woning. Je bedient deze slimme speakers met je stem: Hey Google, hoe laat moet ik vandaag naar de tandarts? De spraakgestuurde technologie vergroot zo de wereld van de bewoners. Zelf vragen wat voor

weer het wordt, hoe laat het is of je wekker zetten. De bewoners vonden het geweldig en genoten zichtbaar van hun verworven zelfstandigheid.'

Hartverwarmende reacties

'Daarom zijn we in 2021, samen met onze ambassadeur Bert van Leeuwen, een actie begonnen om elke woning van Bartiméus te kunnen voorzien van Google Home apparatuur en speciaal ontwikkelde software. De reacties waren hartverwarmend. Bijdragen van onze donateurs stroomden binnen. En Google Nederland stelde Google apparatuur beschikbaar.'

'Geweldig als we zo, samen met donateurs en bedrijven, de wereld een stukje inclusiever kunnen maken. Daar krijg ik energie van!'

Dit hebben we samen met u bereikt in 2021

Uw bijdrage
was ruim
€6,9
miljoen

Aantal donateurs: ruim

43.000

We hebben **€8,5**
miljoen besteed.

Van elke bestede
euro gaat

91 cent
naar de
doelstelling.

Kijk voor het complete jaaroverzicht en een toegankelijke digitale versie van ons jaarverslag op bartimeusfonds.nl/jaarcijfers. Of scan de QR-code.

Samen met u hebben we ons
ingezet voor ruim

300.000

mensen met een visuele beperking.

De onderwerpen waarvoor we ons sterk hebben gemaakt:

Onderwijs

Arbeidsparticipatie

Zelfstandig
je weg vinden

Zorg

Dankzij onderzoek een Barti-mat en Slimme Sok

We merken er meestal niet veel van, maar wetenschappelijk onderzoek staat vaak aan de basis van praktische oplossingen voor kinderen en volwassenen met een visuele beperking. Dat geldt ook voor de Barti-mat en de Slimme Sok. Prof. dr. Paula Sterkenburg licht de rol van onderzoek hierbij graag toe.

Paula is GZ-psycholoog bij Bartiméus en daarnaast is ze bijzonder hoogleraar aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Ook is ze coördinator van de Academische Werkplaats, waarin Bartiméus, Ons Tweede Thuis en de Vrije Universiteit Amsterdam samenwerken. De Academische Werkplaats doet onderzoek en bedenkt praktische oplossingen

rondom sociale relaties en gehechtheid voor mensen met een visuele en verstandelijke beperking.

Als contact moeilijk is

Paula: 'We weten dat het voor de ontwikkeling van kinderen met een visuele of verstandelijk-en-visuele beperking belangrijk is dat ze contact maken met anderen en dat

“

We gaan aan de slag met vragen van mensen uit de praktijk.

Paula, coördinator Academische Werkplaats

Samen spelen op de Barti-mat versterkt de band tussen ouder en kind.

ze goed hechten. Maar dat gaat soms moeilijker als je niet kunt zien wat anderen doen, niet kunt reageren zoals anderen en veel stress voelt. Vanuit de Academische Werkplaats zoeken wij hiervoor oplossingen. Daarbij starten we altijd met het doen van onderzoek. Want alleen dan kom je tot producten die aansluiten bij de vraag of het probleem. Technologie speelt bij deze oplossingen een grote rol. In de afgelopen jaren hebben we al mooie resultaten geboekt.'

Barti-mat

De Barti-mat is een speelmat voor kleine kinderen met een visuele of verstandelijk-en-visuele beperking. Ze voelen op deze mat met felle

kleuren verschillende dingen en er komen dierengeluidjes uit. De Barti-mat wordt gebruikt om ouders te ondersteunen bij het aangaan van een veilige relatie met hun kind én voor het herkennen van de emotionele behoeften van het kind. Want door samen spelen op de mat snappen ouders en verzorgers wat hun kindje tegenkomt. Ze kunnen hier gemakkelijk op reageren en meedoen met hun kind.

Paula: 'Voor de Barti-mat hebben we onderzoek gedaan bij kinderen met een visuele beperking die verstandelijk jonger waren dan drie jaar, terwijl ze met de Barti-mat speelden. Daaruit bleek dat de kinderen vaker blij keken dan

wanneer ze met gewoon speelgoed speelden. Ook waren ze lekker druk op een fijne manier. De verzorgers waarmee ze speelden deden het gedrag van het kind na. Zo voelt het kind contact. Dat is goed voor de relatie.'

Slimme Sok

Een ander project van de Academische Werkplaats is de Slimme Sok. Deze sok meet gevoelens van spanning bij mensen met een ernstig verstandelijke beperking. Deze mensen hebben ook vaak een visuele beperking. Kyra Frederiks is hier al tien jaar bij betrokken. Een van de dingen die ze onderzocht is of je spanningen via de huid kunt meten, met zogenaamde huidsensoren. Paula: 'Uit onderzoek bleek dat dit kon. We ontdekten dat je spanning met huidgeleiding het beste kunt meten bij de voetzolen en de handpalmen. De metingen zijn vervolgens zichtbaar via een app. Ouders en zorgverleners weten

dan wanneer hun kind of cliënt spanning ervaart. Met deze informatie kunnen ze hen beter begrijpen en daardoor stress voorkomen.'

Kyra: 'Hoe mooi is het als je de band tussen ouder en kind kunt verbeteren met de inzet van techniek? Als ouders hun kind dan beter begrijpen en merken: Ja, zie je wel, ik weet wat ik doe, ik begrijp mijn kind. Het bevestigt de band met hun kind en sterkt hun vertrouwen.'

Trots

Paula benadrukt dat al dit onderzoek zonder het Bartiméus Fonds niet mogelijk zou zijn. 'Elke cent die we ontvangen besteden we heel zorgvuldig. We gaan aan de slag met vragen van mensen uit de praktijk. En ons doel met onderzoek is altijd om zo goed mogelijk aan te sluiten bij deze praktijk. Dat dit lukt, daar ben ik best trots op.'

'De nagellak zat overal!'

Water inschenken, hagelslag op je boterham strooien of de lift vinden. Geen probleem als je goed kunt zien. Maar hoe is dat als je weinig of niets ziet? Studenten van de Medische Faculteitsvereniging Rotterdam gingen de uitdaging aan.

Marieke, voorzitter van de Goede Doelen Commissie: 'We organiseren regelmatig avonden rondom een goed doel. Dit keer kozen we voor het Bartiméus Fonds. We wilden de deelnemers ervan bewust maken hoe het is als je slecht ziet. En dat is gelukt. Ze merkten hoe lastig normale dingen dan zijn, zoals het vullen van een glas met water. En nagels lakken, de lak zat echt overal!'

Braille maken

Heel toepasselijk oefenden de studenten ook met braille lezen op medicijnverpakkingen. Willemijn, bestuurslid: 'Sommigen konden dit goed, anderen hadden er moeite mee. We hadden een brailleermachine geleend van het Bartiméus Fonds, waarmee we braille maakten. Iemand begon met een zin, een volgende moest deze lezen en er een stuk bij maken.'

Een andere activiteit was geblinddoekt eten proeven. Marieke: 'Proef je welke winegum je eet, als je de kleur niet ziet? En lukt het om een mandarijn te pellen? Je moet dan je andere zintuigen nog beter gebruiken. Al met al een leuke en leerzame avond!'

Scan de QR-code voor meer informatie over de Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid.

‘Ik dacht meteen aan Bartiméus.’

Rien van Beugen is al 20 jaar betrokken bij de Pinkstervieringen in de kapel van Bartiméus in Doorn. Dus toen zijn voormalige duivenclub nog een bedrag in kas had, wist Rien daar een goede bestemming voor.

Tijdens een dienst in de kapel overhandigde Arie Groeneveld de cheque aan bewoner Martien van Kesteren.

‘Duiven houden is mijn hobby,’ vertelt Rien. ‘Zo kwam het dat ik ruim 20 jaar geleden mijn duiven meebracht naar de Bartiméus kapel. Na de Pinksterviering lieten de bewoners de duiven los en deden daarbij een wens. Sindsdien

hebben we dat elke Pinksteren zo gedaan. In al die jaren heb ik een band opgebouwd met de bewoners, en veel respect gekregen voor de zorgmedewerkers van Bartiméus. Ze hebben een plek in mijn hart gekregen.’

Goed doel uitzoeken

‘Eind 2019 hield mijn duivenclub op te bestaan,’ gaat Rien verder. ‘Er was op dat moment nog € 3.000,- in kas. Als penningmeester mocht ik daarvoor een goed doel uitzoeken. Ik dacht meteen aan Bartiméus in Doorn. Afgelopen februari was het zover. Tijdens een dienst in de kapel heeft Arie Groeneveld, eveneens oud-lid van de duivenclub, onze cheque overhandigd aan bewoner Martien van Kesteren. Martien hield spontaan een toespraakje en bedankte Arie en mij hartelijk voor de donatie.’

Paarden voor manege

‘Van het geld worden twee paarden aangekocht voor Lis Hartel, de manege op de locatie van Bartiméus in Doorn. Daar ben ik heel blij mee. Mijn dochter is vrijwilligster geweest bij deze manege, dus ik weet hoeveel plezier de bewoners beleven aan het contact met de paarden.’

Traditie gaat niet verloren

En hoe gaat het nu verder met de duiven voor de Pinkstervieringen? ‘Daar hoeven de bewoners zich geen zorgen over te maken’, laat Rien weten. ‘Arie is lid geworden van een andere postduivenvereniging in de buurt. Samen met hem zal ik met Pinksteren de duiven laten vliegen, zodat deze mooie traditie van de Bartiméus kapel niet verloren gaat.’

“

De bewoners en zorgmedewerkers van Bartiméus hebben een plek in mijn hart gekregen.

Ook een inzamelingsactie houden voor mensen met een visuele beperking? Ga voor meer informatie en ideeën naar bartimeusfonds.nl/kominactie of scan de QR-code!

Met de Slimme Rollator beter mobiel

Mensen op leeftijd maken vaak gebruik van een rollator. Maar als je weinig of niets ziet, is een normale rollator niet handig. Je kunt deze namelijk niet tegelijk met een taststok gebruiken. Daarom ontwikkelt het innovatieteam van Bartiméus een Slimme Rollator.

Eric Velleman is innovatiedeskundige bij Bartiméus. Hij legt uit hoe dit project begon. ‘Een ergotherapeut vertelde dat een bewoner een rollator nodig had. Maar lopen met een rollator en een taststok tegelijk, dat gaat niet. Zijn vraag was of we een rollator konden ontwikkelen die delen van de functie van een taststok overneemt. Hiermee gingen we zo’n twee jaar geleden aan de slag.’

Hulp van studenten

Naast zijn werk in het innovatieteam van Bartiméus is Eric ook lector Inclusive Digital Design & Engineering aan de Hogeschool van Arnhem en

Nijmegen (HAN). Eric: ‘Studenten van de HAN onderzochten hoe je navigatie-informatie kunt doorgeven en hoe je met trillingen kunt doorgeven of er gevaar aankomt.’

Ook hebben we contact gezocht met Fair2Media. Een bedrijf dat helpt bij het ontwikkelen van nieuwe, creatieve oplossingen.’

Geschikt voor elke rollator

‘Zo kwamen we samen op het idee van een losse module. De Slimme Rollator is dus eigenlijk helemaal geen rollator, maar een soort kastje met vier camera’s dat je op elke rollator kunt bevestigen.’

Samen met studenten van de HAN werkt Eric aan de Slimme Rollator.

“

Het is voor mensen zo fijn als ze zonder hulp ergens naartoe kunnen gaan.

Eric, innovatiedeskundige

Zo werkt de Slimme Rollator

Sensoren in de module detecteren

of er obstakels zijn. Via de handvatten wordt met trilsignalen doorgegeven waar het obstakel zich bevindt. Ook zien de sensoren dieptes, zoals een trapgat.

De module is nu alleen geschikt voor gebruik binnenshuis.

‘Verschillende bewoners van Bartiméus hebben de Slimme Rollator getest en dit leverde telkens verbeterpunten op. Zoals

de aan/uit-knop. Deze is nu gemakkelijker te bedienen.'

Zelfstandig naar de huiskamer

De Slimme Rollator zorgt ervoor dat oudere mensen met een visuele beperking mobiel blijven. 'Tijdens het testen kregen we veel enthousiaste reacties. Mensen vinden het fijn dat ze zonder hulp naar de huiskamer of keuken kunnen gaan. 'Laat 'm hier maar staan!' kregen we regelmatig als reactie.'

Volgende stap

Nu is het de uitdaging om van de Slimme Rollator een product te maken dat mensen echt kunnen gebruiken. 'We willen bijvoorbeeld ook dat er een signaal komt dat aangeeft dat de batterij bijna leeg is. Want de Slimme Rollator moet natuurlijk veilig zijn. Ik weet dat sommigen liever vandaag dan morgen de Slimme Rollator willen gebruiken, maar we moeten nog even geduld hebben!'

“

Laat 'm hier maar staan!

Bewoner Bartiméus

Meer weten over de Slimme Rollator?
Scan de QR-code en bekijk de video!

Iedereen op de fiets, óók als je blind bent!

Wanneer u deze column leest, kijken we terug op een geslaagd '100% Bartiméus Live!' op 10 mei in het AFAS theater in Leusden. Als ambassadeur van het Bartiméus Fonds was ik uitgenodigd om dit event te presenteren. En wat was het inspirerend. We mochten vele donateurs, vrijwilligers, medewerkers, bewoners en relaties ontvangen. Samen luisterden we onder meer naar openhartige verhalen van mensen met een visuele beperking.

Tandemwielrenners Vincent en Timo waren er ook. Met hen vroeg ik aandacht voor fietsen. Als Nederlanders zijn we er gek op. Maar als je slechtziend of blind bent, is fietsen niet vanzelfsprekend. Dan ben je aan huis gebonden, terwijl anderen erop uittrekken.

Duofietsen en tandems

Gelukkig kunnen we helpen. Voor mensen met een visuele beperking zijn duofietsen en tandems dé

oplossing. Hiermee kunnen ze met een fietsmaatje wel heerlijk op pad. Daarom wil het Bartiméus Fonds méér van dit soort fietsen mogelijk maken. Als ambassadeur zet ik me daar graag voor in. Doet u ook mee?

Bert van Leeuwen
ambassadeur Bartiméus Fonds

Wraps van Hemmie, Jan en André

Hemmie, Jan en André wonen bij Bartiméus in Doorn. In hun woning zijn zij de echte koks. Tijdens een kookworkshop van chef Wouter Leyn maken ze dan ook enthousiast vegetarische wraps. Speciaal voor u delen Hemmie, Jan en André het recept!

Ingrediënten (6 personen)

- 2 tenen knoflook, geperst
- 1,5 rode ui, gesnipperd
- 1 grote tomaat, in stukjes
- 1 blik (500 gr) bonen, uitgelekt
- 1 blik (250 gr) crispy mais, uitgelekt
- 30 gr gebrande ongezouten cashewnoten, fijngehakt
- 6 tortilla wraps
- 2 tl gemalen komijnzaad
- zonnebloemolie
- sap van een halve limoen
- bosje verse koriander, fijngehakt

Voor de guacamole

- 2 rijpe avocado's
- 1 teen knoflook, geperst
- 1 rode peper
- halve rode ui, gesnipperd
- 1 tomaat, in stukjes
- sap van een halve limoen
- beetje koriander, fijngehakt

Bereiden

Maak eerst de guacamole:

Snijd de rode peper open en haal de zaadlijsten eruit. Snijd de peper in stukjes. Halveer de avocado's en haal het vruchtvlees eruit. Voeg alle ingrediënten samen en prak met een vork door elkaar.

Ga dan verder met de wraps:

Fruit de ui en knoflook in olijfolie. Doe de bonen en mais erbij. Laat warm worden. Voeg de tomaat, cashewnoten en het komijnzaad toe, en naar smaak peper en zout. Voeg als laatste de koriander en het limoensap toe. Houd wat koriander achter. Warm de wraps op in een droge koekenpan en vul ze daarna met de vulling. Schep er wat guacamole op en bestrooi met koriander.

Eet smakelijk!

‘Elke week bedenken we met elkaar wat we willen eten,’ vertelt woonbegeleidster Gina Peters. ‘Iedere bewoner kiest één maaltijd en helpt één dag mee met koken. Tijdens de workshop van Wouter Leyn leren we meer over lekker én gezond koken. We kennen Wouter van de maaltijdactie van het Bartiméus Fonds. In de coronaperiode verraste hij ons met de lekkerste gerechten. De workshop is ook een feestje. De wraps zijn heerlijk. Beter dan een patatje, aldus Jan.’ En de afwas? ‘Die doet Truus, zo noemen we onze vaatwasser!’

De kookworkshop is onderdeel van ‘Van lekker eten naar lekker vitaal’. Dankzij úw steun kunnen we dit project mogelijk maken. Lees meer op bartimeusfonds.nl/kokenmet. Of scan de QR-code.

Samen met u

Zo kunt u bijdragen

Uw betrokkenheid bij mensen met een visuele beperking is hartverwarmend. Laat u inspireren en ontdek op bartimeusfonds.nl/helpmee op welke manier u kunt bijdragen.

Scan de QR-code en doneer direct.

Collecteer online

Help met uw kerk

Kom in actie

Steun met uw nalatenschap

Help met een periodieke schenking

Help met uw bedrijf

“Maak met uw kerk het verschil.”

Wat is er nu mooier dan de handen ineen te slaan voor mensen die slechtziend of blind zijn? Bijvoorbeeld samen met uw kerk. Onze voorlichter Fred Hissink denkt graag met u mee.

‘In mijn contact met kerken raakt het me elke keer weer hoe de leden zich inzetten voor een verbonden samenleving, waarin iedereen meetelt’, vertelt Fred. ‘Vijf jaar geleden verloor ik zelf onverwacht ruim 80 procent van mijn zicht door glaucoom. Dus ik weet hoe moeilijk het kan zijn om verbonden te blijven met de wereld om je heen als je visueel beperkt bent. Als voorlichter laat

ik tijdens mijn presentaties mensen ervaren hoe het is om slechtziend of blind te zijn. Dat leidt vaak tot mooie reacties.’

Presentatie

‘Kerken kunnen op diverse manieren het verschil maken in het leven van mensen met een visuele beperking. Bijvoorbeeld door de opbrengst van een kerkcollecte te doneren, een spaaractie te starten of een kidsbeleving te organiseren. Ook kom ik graag langs voor een presentatie. Bijvoorbeeld tijdens een evenement in de kerk, voor de jeugdclub of tijdens de kindernevendienst. Dat kan fysiek, maar ook digitaal.’

Wilt u graag meer informatie, even overleggen of Fred uitnodigen voor een presentatie? Neem voor meer informatie contact op met Fred, 06 43 46 80 08 of fhissink@bartimeusfonds.nl. Of kijk op bartimeusfonds.nl/kerken.

‘Ik leer graag nieuwe dingen.’

Hans is slechtziend en werkt al 27 jaar bij Werkplaats Boschwijk in Doorn. Trots laten Hans en zijn begeleidster Bianca zijn werkplek op de papierschepperij en zeepafdeling zien.

Hans: ‘Ik werk nu 15 jaar op deze afdeling. We maken hier papier en zeep. Zeep maken vind ik heel leuk. Ik kan dit helemaal zelf, samen met een collega. Ik leer ook graag nieuwe dingen.’

Medewerker staat voorop

Bianca werkt 22 jaar op de Werkplaats. Ze ondersteunt medewerkers van Bartiméus in hun dagelijks werk en ze stuurt begeleiders aan. ‘Elke dag kijken

we wat medewerkers willen doen en daar passen we het werk op aan. Zij staan altijd voorop. Sommigen willen elke dag hetzelfde doen. Anderen vinden het ook leuk om wat nieuws te leren, zoals Hans.’

Van lakens naar kaarten

In een rek staan vrolijke kaarten gemaakt van handgeschept papier. Bianca: ‘Bij het maken van deze kaarten zijn 12 medewerkers betrokken. Het begint bij het scheuren van lakens, daarna volgt het maken van pulp, papier scheppen, persen, drogen, stansen, snijden, bedrukken en de kaarten inpakken. Een hele klus!’

Op bestelling

Dagelijks komen er zo’n 70 cliënten van Bartiméus naar Werkplaats Boschwijk. ‘We kunnen veel producten op bestelling maken, voor particulieren en bedrijven. We hebben alleen wat meer tijd nodig. Want er kan bijvoorbeeld iets met een medewerker gebeuren, waardoor het werk even stil ligt.’

Trots

Terwijl Hans kaarten inpakt en samen met Bianca papier schept,

volgt hij als een echte prof de aanwijzingen van de fotograaf. De bril die Hans’ ogen beschermen tegen fel licht, gaat tijdens de fotoshoot even af. Hans wijst trots naar zijn computer met braille-leesregel. ‘Daar typ ik de recepten in. Dat is handig, dan hoeven we niet telkens opnieuw te bedenken hoe we de zeep moeten maken.’

Welkom in de Werkplaats!

U kunt op werkdagen gewoon binnenlopen bij Werkplaats Boschwijk. Bijvoorbeeld voor het kopen van zeep, vlinderhuisjes, kaarten en lekkers uit de bakkerij. Ook voor het wassen van uw auto of voor openhaardhout kunt u hier terecht.

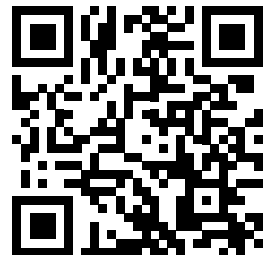
Scan voor meer informatie de QR-code.

Graag tot ziens!

Puzzel en win

Vul de antwoorden in; in de groene balk verschijnt de oplossing. Stuur deze vóór 31 juli 2022 in. Onder alle inzendingen verloten we 5x een vlinderhuis, gemaakt door medewerkers van Bartiméus werkplaats Boschwijk.

Hoe stuur ik mijn oplossing in?

Scan de QR-code of ga naar bartimeusfonds.nl/puzzel. U kunt uw oplossing ook e-mailen naar info@bartimeusfonds.nl. Of verstuur uw oplossing per post o.v.v. 'Puzzel Voluit' naar Bartiméus Fonds, Antwoordnummer 5555, 3700 VB Zeist. Vergeet niet uw naam en telefoonnummer te vermelden!

Oplossing december-puzzel

De oplossing van de december-puzzel was: Voluit meedoen. Vijf inzenders wonnen hiermee het boek 'Geleidehond Yoko' van Annemiek van Munster, gefeliciteerd!

1	2		3	4		5	6		7	8
9			10		11				12	
		13						14		
15	16						17		18	
19				20		21		22		
23			24			25	26			27
					28					
29	30							31	32	
	33				34		35			
36				37		38				
39					40				41	42
		43					44			
45	46					47			48	
49						50				

Horizontaal

- Trekt
- Maakten Hennie, Jan en André bij een kookworkshop
- Lastdier
- Roman van A.F.Th. van der Heijden
- @
- Eftelingbewoner
- Engelse stad
- Bank
- Griekse letter
- Nationaal toernooi
- Achterwerk
- Drugs
- 3D-kunstwerken met een platte achterkant
- Duitse eer
- Zoek
- Kapot
- Meer bemiddeld
- Gedicht
- Internationaal toernooi
- Sportvereniging (afk)
- Di Rupo, Belgische politicus
- Ingeving
- Ontvang je bij een gift van €20,-
- Retweet
- Past voor rood of structuur
- Magnetische bouwstenen van Elzemeek van Berkel

Verticaal

- Bartiméus innovatie ontwikkelt een slimme

- Loofboom
- Materie
- Duizend kilo
- Vraagwoord
- De dochter in Gilmore Girls
- Vader
- Is niet handig tegelijk te gebruiken met een 1 verticaal
- Geheimhoudings-overeenkomst
- Samenscholingsplaats
- Iemand die begaan is met Bartiméus
- Onbeschaafde
- Voetbalclub uit Waalwijk
- Spaanse politieke partij
- Omgevallen IJslandse bank
- Lepels buigende mentalist (3+6)
- Symbool van radon
- Organisatie waar Bartiméus graag mee samenwerkt
- Ozonaantaster
- Slijk, Gelders dorp
- Filosoof
- Acteur (2+4)
- Alternatieve geneeswijze
- Meisjesnaam
- Oude lap
- Verbod
- Priemgetal
- Meisjesnaam
- Landcode van Ecuador

Wat betekent 100% leven voor...

Als Bartiméus Fonds halen we alles uit de kast om mogelijk te maken dat mensen die slechtziend of blind zijn voluit kunnen meedoen in de samenleving. Want het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft. Daarom is ons motto: 100% leven.

Ferry Molenaar vertelt hoe hij hier invulling aan geeft.

“

Eigen baas zijn
is mij op het lijf
geschreven.

Ferry

Ferry was tot voor kort radiomaker. Nu verzorgt hij met zijn onderneming Podcastcreator.nl podcasts, voice-overs en transcripties. ‘Wanneer je gezond en welvarend genoeg bent om de dingen te doen die je ambieert. En dat er genoeg lukt om echt gelukkig te zijn. Dat is voor mij 100% leven. Inclusiviteit is daarbij belangrijk. Iedereen moet kunnen meedoen. Daarom bied ik bij mijn podcasts een transcriptieservice aan. Ik vind het zelf vreselijk als ik een video niet kan volgen omdat er geen audiodescriptie bij zit. Dus hoe ervaren mensen die slecht horen dan mijn podcasts? Ik geef geen korting meer aan klanten die een transcriptie weigeren. Want dat is een keuze waar ik niet achter sta.’